

P. K. Kuzowicz

W

Warszawa, dnia 11 sierpnia 2017 r.

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Podsekretarz Stanu
Rafał Romanowski

Znak sprawy: SSO.dws.053.13.2017

Województwo Łódzkie

Wzrost: 20.08.17.
2067/17

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Przewodniczący Komisji Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 lipca 2017 r. znak: KRIR/KK/792/17, przy którym zostały załączone wnioski podjęte podczas V Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, w ramach swoich kompetencji informuję co następuje.

Odnosnie podjęcia działań mających na celu zmianę zasady dopłat do produkcji zwierzęcej, przede wszystkim należy wyjaśnić, że zgodnie z przepisami art. 16 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2017 r. poz. 278, z późn. zm.), jednym z warunków zakwalifikowania zwierząt do płatności nie jest ich posiadanie wyłącznie w dniu składania wniosku, ale również w tzw. okresie przetrzymywania, który dla bydła i krów wynosi 30 dni od dnia złożenia wniosku. Stan zwierząt nie jest zatem określany na dzień złożenia wniosku, ale pod uwagę brana jest liczba zwierząt będących w posiadaniu rolnika przez cały okres przetrzymywania.

Zgodnie z art. 52 ust. 4 rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej nr 639/2014¹, w przypadku wsparcia związanego do zwierząt jako warunek kwalifikowalności do wsparcia państwo członkowskie musi określić wymogi w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, przewidziane

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 639/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz zmiany załącznika X do tego rozporządzenia (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1, z późn. zm.).

w rozporządzeniu (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady² lub rozporządzeniu Rady (WE) nr 21/2014³.

Dodatkowo, zgodnie z art. 30 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej nr 640/2014⁴, zwierzęta przebywające w gospodarstwie uznaje się za zatwierdzone do płatności wyłącznie wtedy, jeżeli są zidentyfikowane we wniosku o płatność. Zidentyfikowane zwierzęta mogą być zastępowane bez utraty prawa do wypłaty wsparcia, chyba że właściwy organ poinformował wcześniej beneficjenta o niezgodnościach we wniosku lub o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu.

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej nr 809/2014⁵, wniosek o przyznanie pomocy związanej z produkcją zwierząt gospodarskich zawiera wszystkie informacje niezbędne do ustalenia kwalifikowalności wsparcia, w szczególności m.in. liczbę zwierząt każdego typu, odnośnie do których złożono wnioski, oraz w przypadku bydła – kody identyfikacyjne zwierząt.

Z powyższych przepisów wynika, że płatność związana do zwierząt może być przyznawana do konkretnych sztuk zwierząt spełniających odpowiednie warunki kwalifikowalności. Rozwiązanie takie umożliwia, przed przyznaniem płatności, każdorazowe zweryfikowanie warunków kwalifikowalności za pomocą kontroli, zwłaszcza kontroli na miejscu. Ponadto obecne zasady zapobiegają tworzeniu sztucznych warunków do otrzymania płatności.

Jednocześnie należy poinformować, że zgodnie z art. 53 ust. 6 rozporządzenia 1307/2013⁶, państwa członkowskie mogły dokonać zmian w odniesieniu do wsparcia związanego z produkcją do dnia 1 sierpnia 2016 r., ze skutkiem od 2017 r. Przepisy unijne nie przewidują możliwości dokonywania przez państwa członkowskie kolejnych zmian w systemie dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją.

² Rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97 (Dz.U. L 204 z 11.8.2000, s. 1, z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 z dnia 17 grudnia 2003 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestrowania owiec i kóz oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 i dyrektywy 92/102/EWG i 64/432/EWG (Dz.U. L 5 z 9.1.2004, s. 8, z późn. zm.).

⁴ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.).

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.).

Odnosnie uruchomienia dodatkowej pomocy dla producentów rolnych, w tym sadowników poszkodowanych w wyniku przymrozków wiosennych, informuję, że decyzja o ewentualnym uruchomieniu tej pomocy zostanie podjęta po oszacowaniu szkód przez komisje powołane przez wojewodów. Komisje powołane przez wojewodów szacujące szkody powstałe w wyniku tegorocznych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych nie zakończyły jeszcze prac.

Przepisy ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U z 2014 r., poz. 1438) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie przewidują finansowania ze środków budżetowych kosztów pracy komisji szacujących szkody powstałe w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Odnosnie ujednoczenia zasad szacowania szkód przez komisje powołane przez wojewodów należy również podkreślić, że komisje powołane przez wojewodów działają na podstawie przepisów ww. ustawy i rozporządzenia oraz w ramach tych przepisów. Ponadto na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (<http://www.minrol.gov.pl/Informacje-branzowe/Niekorzystne-zjawiska-atmosferyczne-pomoc>) udostępniony został jednolity, aktywny formularz protokołu szacowania szkód oraz Wytyczne dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun obsunięcie się ziemi lub lawinę. Przyjęcie jednolitego formularza powinno zapewnić jednolitą metodologię wyliczania szkód w gospodarstwach rolnych, a także jednolite prezentowanie danych, co ma istotne znaczenie w przypadku uruchamiania dodatkowych form pomocy dla producentów rolnych poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Za oszacowanie szkód powstałych również w wyniku ujemnych skutków przezimowania w drzewostanie odpowiadają komisje powołane przez wojewodów. A zatem w sprawie oszacowania szkód w drzewostanie na terenie powiatu rawskiego należy zwrócić się do Wojewody Łódzkiego.

Zgodnie z Wytycznymi dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun obsunięcie się ziemi lub lawinę dla potrzeb protokołu szacowania szkód spowodowanych niekorzystnym zjawiskiem atmosferycznym w załączniku 1 dotyczącym produkcji roślinnej, każde pole uprawowe danej rośliny, w której wystąpiły szkody należy wpisać jako oddzielną pozycję. Natomiast pozostałe pola uprawowe danej rośliny, które nie uległy uszkodzeniu w wyniku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, należy wpisać łącznie jako jedną pozycję.

Powyższe rozwiązanie zostało wprowadzone w związku z licznymi postulatami producentów oraz organizacji rolniczych aby szkody szacowane były w odniesieniu do poszczególnych pól lub działek ewidencyjnych. W swoich wystąpieniach producenci rolni oraz organizacje rolnicze podkreślały, że nie ma uzasadnienia do wyliczenia średniej wysokości szkód w danej uprawie w przypadku szkód powstałych w wyniku m.in. ujemnych skutków przezimowania.

Przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wprowadzono zmianę w § 13 umożliwiającą udzielanie pomocy do poszczególnych działek danej uprawy, na której szkody wynoszą co najmniej 70%.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 792 z późn.zm.) umowy z zakładami ubezpieczeń w sprawie dopłat są zawierane na rok kalendarzowy w terminie do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok, na który mają być zawarte.

Odnośnie podjęcia działań mających na celu uproszczenie zapisów w rejestrze zabiegów agrotechnicznych na terenach OSN odnoszących się do zapisu nawożenia mineralnego, organicznego oraz orki przykrywającej informuję, że w związku z ogłoszonym przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyrokiem w sprawie C-356/13 KE przeciwko Polsce, w zakresie wdrażania wymogów Dyrektywy Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. *dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego* (DA) podjęto decyzję o zmianie podejścia do realizacji wymogów DA w kraju. W miejsce cyklicznej, czteroletniej weryfikacji wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych (OSN) oraz ustanawiania dla zweryfikowanych OSN programów działań, zaproponowano opracowanie i wdrożenie na terytorium całego kraju jednego Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Przepisy dające podstawę do wprowadzenia programu działań na obszarze całego kraju ujęte zostały w nowej ustawie - *Prawo wodne*, która została podpisana przez Prezydenta RP w dniu 2 sierpnia br. Zgodnie z przepisami ustawy program działań będzie realizowany na terenie całego kraju. Jednocześnie, w ustawie - *Prawo wodne* doprecyzowano, że program działań/środki w nim zawarte będą zróżnicowane w zależności od:

1. liczby utrzymywanych zwierząt gospodarskich;
2. wielkości użytków rolnych, na których jest prowadzona produkcja rolna;
3. intensywności prowadzonej produkcji rolnej;
4. części obszaru kraju z uwzględnieniem:
 - a. warunków glebowych;
 - b. warunków klimatycznych;
 - c. warunków wodnych i środowiska;
 - d. ukształtowania terenu;

e. zagospodarowania gruntów oraz praktyki rolniczej, w tym systemu płodozmianu.

Program działań w sposób szczegółowy określać będzie m.in. zasady stosowania i przechowywania nawozów naturalnych. W świetle nowej ustawy - *Prawo wodne*, program działań ma być przyjęty w drodze rozporządzenia wydanego przez Radę Ministrów.

Jednocześnie, projekt programu działań zostanie opracowany w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy. W ramach uzgodnień projektu resort rolnictwa będzie aktywnie zabiegał o to, aby wynikające z niego zobowiązania dla producentów rolnych były proporcjonalne i nie wykraczały poza obowiązki bezpośrednio uzasadnione celami programu.

Niezależnie od powyższego należy przypomnieć, że opracowując projekt programu działań minister właściwy ds. gospodarki wodnej zapewni możliwość udziału w tych pracach społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Jest to etap, na którym także rolnicy i partnerzy społeczni, powinni włączyć się w proces przygotowania rozwiązań służących ochronie wód, a mających/mogących mieć wpływ na funkcjonowanie sektora rolnego w Polsce, w tym także w zakresie wskazanym w postulacie.

Odnosnie postulatu dotyczącego zmiany zasad określania stawki dopłat do 1 ha powierzchni informuję, że mechanizm dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany został wprowadzony na podstawie przepisów ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1006).

Biorąc pod uwagę kwotę ok. 100 mln zł przeznaczaną rocznie na dopłaty oraz stale wzrastające zainteresowanie tym mechanizmem rolników, na wniosek Ministra Finansów w ustawie wprowadzono rozwiązanie polegające na corocznym określaniu stawek dopłat. Kwota przeznaczona na dopłaty określana jest na maksymalnym możliwym poziomie, z uwzględnieniem możliwości budżetu państwa, i wskazywana w ustawie budżetowej na dany rok. Począwszy od 2016 r., wysokość stawek nie jest zatem określana na „sztywno” lecz jest ustalana corocznie z uwzględnieniem środków zaplanowanych na ten cel oraz wnioskowanej przez rolników powierzchni. Stawka dopłat do 1 ha powierzchni zależy więc od zainteresowania rolników omawianymi dopłatami i jest niższa, gdy dostępna kwota musi zostać podzielona pomiędzy większą liczbę wnioskodawców. To rozwiązanie umożliwia jednak objęcie dopłatami wszystkich wnioskujących o nie rolników.

Jednocześnie resort rolnictwa corocznie podejmuje starania o zwiększenie dostępnej puli środków przeznaczonych na wypłatę dotacji. Kwota ta, jak zostało to wskazane powyżej, musi jednak uwzględniać możliwości budżetu państwa w danym roku.

Z porównania,
PODSZEFETARZ STANU
Raju...